

Varnæs Sogns Kirkeblad

FEBRUAR - MARTS 2026 - 40. ÅRGANG

Foto: Ann Nissen

Det fritstående klokkehus eller klok-
ketårn stammer fra middelalderen.

Det var oprindeligt bygget af egetøm-
mer, men væggenes bræddebeklæd-
ning er fornyet i fyr.

Klokkehuset er bygget uden midter-
stolpe.

INDHOLD

Fra sognepræsten	2
Det sker	3
Gudstjenesteliste	3
Nyt fra Menighedsrådet	3
Besøg hos Griseldis Wirth	4
Vinteren på kirkegården	6
Babysalmesang	7
Nytårssangvandring 2026	7
100 års jubilæum Den Sønderjyske Salmebog ...	8

Nye naboer - fælles kirke

Man opdager det på postkasserne, i børnehaven og på indkøbsturen til købmanden: Nye navne, nye sprog, nye ansigter. Vores sogn er i forandring. Vi får nye naboer – ikke mindst fra Tyskland, Holland, Polen, Ukraine, Rumænien og de baltiske lande, men også flere andre lande. Og der flytter selvfølgelig også folk til fra andre dele af Danmark.

Kirken lever midt i et folk. Når folket forandrer sig, må vi spørge: Hvordan er vi kirke for dem, der bor her nu – både for dem, der altid har boet her, og for dem, der lige er flyttet til?

I efteråret inviterede vi derfor til et første møde for tilflyttere til sognet. Her talte vi sammen om, hvad der kunne være brug for, og hvad der kunne give mening. De fremmødte var med til at forme idéen til en ny type møde i sognet: mere uformelt end en gudstjeneste, men alligevel med plads til tro og eftertanke. Ønsket er også, at det skal være for både børn og voksne.

Resultatet er, at vi nu vil begynde med "Samtale-café i konfirmandstuen" ca. hver anden måned. Her mødes vi hen mod aften over kaffe/ te og saftvand. Vi begynder med et kort oplæg – et tema fra hverdagslivet eller andet, der ligger jer på sinde – og derefter er der god tid til samtale ved bordene. Tanken er, at både "gamle" og "nye" sognebeboere skal kunne være med. Vi taler dansk, men med plads til accent, pauser og misforståelser. For sådan bliver man en del af et fællesskab: ved at blive taget alvorligt som menneske og ved at have nogen at øve sig sammen med.

Den første Samtale-café har allerede været afholdt, når bladet udkommer, men den næste bliver tirsdag den 10. marts kl. 18-20 i konfirmandstuen. Alle er velkomne – både børn og voksne.

Palmesøndag vil vi desuden holde en familiegudstjeneste med et internationalt præg. Fortællingen om Jesus, der rider ind i Jerusalem, samler en mangfoldig folkeskare omkring sig. Sådan ønsker vi også, at det skal være i kirken i dag. Derfor vil vi denne dag synge enkelte vers på andre sprog, og vi håber, at nogle af vores udenlandske tilflyttere vil bidrage med for eksempel en bøn på deres modersmål – tysk, polsk, ukrainsk, rumænsk eller et andet sprog. Resten af gudstjenesten foregår på dansk, så alle kan være med. Det er vigtigt for os at understrege: Det er ikke en gudstjeneste "for de andre", men en gudstjeneste for os alle.

I Bibelen minder Gud sit folk om: "I var selv fremmede i Egypten." Med andre ord: I ved, hvordan det er at stå udenfor. Derfor skal ingen stå alene. Når vi får nye naboer, er det både en gave og en opgave. En gave, fordi vi spejler os i hinanden og ser vores eget liv og tro med nye øjne. En opgave, fordi evangeliet kalder os til at sprænge grænserne mellem "dem" og "os".

Jeg håber, at mange vil tage imod invitationen – både til Samtale-café i konfirmandstuen og til palmesøndags familiegudstjeneste, hvor vi slutter af med pizza i kirken.

Kirsten Pedersen, sognepræst

VARNÆS SOGNS KIRKEBLAD

UDGIVET AF MENIGHEDSRÅDET
REG.NR.: 8060 KONTO NR.: 1076856

REDAKTION: Sten Kruse, Ann Nissen,
Anne Marie Laiet, Kirsten Pedersen

Tryk: Aftryk - www.aftrykindtryk.dk

Find Varnæs Kirke på:

www.varnaeskirke.dk eller Varnæs Kirke

OBS: alle angivelser af datoer og arrangementer med forbehold

Det sker...

Lysgudstjeneste for familien, 1. feb. kl. 14.30.

Traditionen tro fejrer vi kyndelmisse med en stemningsfuld lysgudstjeneste, hvor "Sommerfuglene" fra børnehaven bærer lys ind i kirken og indleder gudstjenesten med en lyssang. Gudstjenesten er tilrettelagt, så hele familien kan være med. Vi slutter af med fastelavnsboller og kakao i kirken.

8. februar kl. 10.00 Gudstjeneste og efterfølgende afskedsreception for Else Stie Kuhlmann

Efter lang og tro tjeneste går vores afholdte graver og kirketjener, Else Stie Kuhlmann, på pension. Vi håber rigtigt mange vil lægge vejen forbi efter gudstjenesten til en lille afskedsreception i kirken, og sige farvel - og ikke mindst tak - til Else. Alle er velkomne!

Familiegudstjeneste med et internationalt præg - 29. marts kl. 16.00 - palmesøndag

Vi vil prøve noget nyt! Som optakt til påskeugen skal vi holde en festlig familiegudstjeneste, hvor vi byder vores mange tilflyttere ind i fællesskabet, og derfor giver gudstjenesten et internationalt præg. Der vil være enkelte salmer på andre sprog - og måske kan vi få nogle af tilflytterne til at bidrage med en bøn eller andet fra deres hjemland? Både børn og voksne er velkomne!

Vi slutter af i kirken med pizzaspisning

Tilmelding (antal børn/voksne) er nødvendigt. SMS eller ring til Lilly Jørgensen tlf. 22 37 98 22 eller på mail: magnastricker@gmail.com

KONTAKT

Sognepræst: Kirsten Pedersen · Tlf.: 21 48 99 80
Mail: kip@km.dk · Præsten træffes ikke mandag.

Graver: Else Stie Kuhlmann · Tlf.: 42 19 86 74

Organist: Anne-Mette Karstoft · Tlf.: 28 89 38 87
Mail: amp.karstoft@gmail.com

Menighedsrådsformand: Anne Marie Laier
Tlf.: 29 42 77 24 · Mail: hapa@post11.tele.dk

Kirkeværge: Rolf Thiesen · Tlf.: 40 17 16 65
Mail: rolfdthiesen@gmail.com

Kirkegårdskontoret: Tlf.: 20 58 31 62
Mail: varnaes-kirke@mail.dk

Februar

01. februar kl. 14.30

Kirsten Pedersen. Lysgudstjeneste (se omtale)

08. februar kl. 10.00 Kirsten Pedersen. Gudstjeneste og afsked med Else (graver og kirketjener) - (se omtale).

15. februar kl. 10.00 Gudstjeneste. Kirsten Pedersen

22. februar kl. 09.30 Gudstjeneste. Theresia Treschow-Kühl

Marts

01. marts kl. 09.30 Gudstjeneste. Theresia Treschow-Kühl

08. marts kl. 10.00 Gudstjeneste. Kirsten Pedersen
Indsamling til Folkekirkens Nødhjælp

15. marts kl. 10.00 Gudstjeneste. Kirsten Pedersen

22. marts kl. 11.00 Gudstjeneste. Kirsten Pedersen

29. marts kl. 16.00 Palmesøndag. Kirsten Pedersen.
Familiegudstjeneste med et internationalt præg. (se omtale).

Gudstjenester på Bovrup plejecenter

12. februar kl. 15.00

12. marts kl. 15.15

Meditationsgudstjeneste

17. februar kl. 17.00 Theresia Treschow-Kühl

03. marts kl. 17.00 Theresia Treschow-Kühl

Nyt fra Menighedsrådet

Så er vi kommet godt ind i det nye år og ser frem til et nyt år ved Varnæs kirke. Vi kan glæde os over at sneen lyser op i landskabet.

De ansatte og menighedsrådet skal den 4. februar til et **førstehjælpskursus**, for at vi kan være bedre rustede og parat, hvis der skulle opstå akut brug for hjælp i kirken eller på kirkegården.

Den 12. marts vil vores regnskabsfører Bente Nielsen i forbindelse med menighedsrådsmødet fremlægge regnskabet. Alle er velkomne.

Her i februar siger vi **farvel til Else og Desiree**. Fra Menighedsrådet skal der lyde en stor tak til jer begge for den tid, I har arbejdet i kirken og på kirkegården. Det har altid været dejligt at møde jer med jeres gode humor, og vi værdsætter meget det arbejde, I har gjort.

Varnæs Menighedsråd, Anne Marie

Besøg hos Griseldis Wirth

En fortælling om en lang livsrejse til fire forskellige lande.

Griseldis åbner gæstfrit og venligt døren til sit nuværende hjem i Danmark. Hun har boet her siden 2022 sammen med sin datter og hendes mand. Vi har her i vores område fået mange nye tilflyttere inden for de seneste år. I Varnæs sogn har menighedsrådet åbnet dørene for at finde nye veje til samvær og fællesskab. De sproglige vanskeligheder kan i begyndelsen være en forhindring for at lære hinandens kultur nærmere at kende. Men de åbne døre, vi lukker op for at lære hinanden at kende, er til stede – det viser denne lille historie med al tydelighed.

Griseldis Müller blev født i Augsburg i Syd-tyskland den 13. marts 1939. Hendes bedstefar ejede en tekstilfabrik, og området var kendt for mange væverier og en stor tekstil-industri med store fabrikker, som desværre blev bombet i slutningen af 2. verdenskrig.

Lige efter fødslen i marts blev Griseldis døbt i et sygehuskapel af en katolsk præst. Området ved Augsburg har historisk været præget af pave Pacelli (1939 – 1958), som interesserede sig meget for Tyskland og var ambassadør (nuntius) i Bayern fra 1920. Griseldis far fra Wuppertal var evangelisk, og hendes mor fra Bayern var katolsk.

Efter skolegang i folkeskolen kom Griseldis i Klosterschule (Sankt Ursula), et domini-kanerkloster grundlagt i 1235. En nonne ved navn Emilia kom til at betyde meget for Griseldis fremtid, da hun hjalp til med at den unge kunstnerisk begavede Griseldis kom på Kunstskele i München i to år. I stuen hænger der mange af hendes fine tegninger og kunstværker. Griseldis tog herefter en uddannelse og underviste i tysk og italiensk. Ud over en spændende tid på skolen var det også en opløftende ungdomstid med sammenkomster og fester i de smukkeste kjoler efter datidens mode.

I 1963 mødte Griseldis sin første ægtefælle, Edoardo Pacelli, som var italiener. De blev gift og boede i nærheden af Bergamo, nord for Milano. Her blev hendes to sønner, Alessandro og Ricardo født i 1963 og 1965. Datteren Desiree blev født i 1972 og var et ønskebarn, en lille pige, heraf navnet Desiree. Efter 18 års ægteskab forlod Edoardo pludseligt familien og emigrerede til Brasilien. Griseldis fortæller om sin og Desirees køretur hjem til Augsburg over Alperne i en folkevogn (Kåfer)(mariehøne). En smuk, rød solopgang og en voldsom tor-

evangeliske kirkegang ved festlige højtider og er glad for det. Hun færdes i området på små gåture og møder nye mennesker. Hun vil gerne have besøg og inviterer gerne på en kop kaffe i hyggelige omgivelser. Hendes datter og svigersøn har mange projekter i gang med dyr og andet hushold. Der er god plads til det hele. Datteren Desiree har i en periode været ansat som medhjælper på Varnæs kirkegård, og hun var meget glad for sit arbejde der. Hun elsker stedet og har lagt sin sjæl i kirkegårdsarbejdet. Det har man tydeligt kunne mærke, når man har mødt hende deroppe i fuld gang med arbejdet.

den i bjergene husker hun tydeligt. I Augsburg havde hun gode venner og sin mor.

Griseldis giftede sig igen i 1985 med Wolfgang Wirth, og de boede i Augsburg. De holdt af at feriere i campingvogn – altid sydpå. Hendes mand var ungare og arbejdede som ”beamter”, embedsmand. Efter pension flyttede de til Ungarn i nærheden af et kursted med store frodige vinmarker og en dejlig natur. Det er en tid, Griseldis gerne tænker tilbage på og gerne fortæller om. De havde et dejligt hus i smukke omgivelser. Wolfgang var hobbygartner, og de kunne sammen nyde tilværelsen sammen med gode venner og naboer. Efter Wolfgangs død vendte Griseldis tilbage til Augsburg, hvor hun havde gode venner.

I en alder af 86 år er Griseldis nu bosat i Danmark. Igen et nyt sprog og et nyt land. Men hun møder verden og andre mennesker med en åben og positiv indstilling. Hun deltager i den

På spørgsmålet om hvad der kunne forbedre tilværelsen i Danmark har Griseldis kun et enkelt forslag: Hun synes, at vinduer og døre her hos os åbner den forkerte vej – hun foretrækker, at man åbner vinduerne ud ad... (Det havde jeg aldrig skænket en tanke - måske er der en læser, som har en god forklaring)

En stor tak til Griseldis og Desiree for imødekommenhed og gæstfrihed. Også en tak til Andreas, Desirees mand, som beredvilligt har berettet om familiens lange Odyssé fra Hamborg til Tinglev og nu Bovrup. Det kunne i sig selv være en ny interessant historie. Det har været en fornøjelse at lære jer at kende og få lov til at skrive jeres historie i kirkebladet.

Ann Nissen/ Januar 2026

Vinteren på kirkegården

I skrivende stund har vinteren ikke budt på ret meget vintervejr, så der er masser af ting, der stadig kan laves ude på kirkegården. Der bliver ryddet op i syrenhegnet, så brombærrene bliver begrænset, og asketræerne skæres helt ned.

Vi begynder også at fjerne de få gravsteder, som ønskes slettet. Og så bliver der tid til renovering af nogle gravsteder. Kirken får en hovedrenovering i løbet af vinteren, vi gemmer det gerne til et par regnvejrsk dage. Lige pludselig er det igen tid til at fjerne grandækningen og gøre klar til stedmoderplanterne. Det bliver midt i marts, da påsken falder tidligt i år. Så kommer alle farverne igen frem på kirkegården.

Farvel og goddag

Det er lidt vemodigt at skrive dette for sidste gang, nu da jeg lige om lidt bliver folkepensionist. Jeg har været så glad for at arbejde ved Varnæs kirke. Da jeg startede i påsken 2018 tog alle godt imod mig, selv om jeg lavede lidt om på forskellige ting. I har altid været klar til forandringer her i Varnæs sogn. Tak for mange god snak med jer, der besøger kirken og kirkegården. Det har været rart også at kunne hjælpe jer med vejledning i anlæg, beskæring og mange andre ting. En særlig tak til Arne og Ida, som jeg altid har kunnet spørge til råds. Varnæs kirke er en dejlig arbejdsplads, hvor jeg har nydt at arbejde sammen med alle de

andre der har været/er ansat i kirken, på kirkegården og i menighedsrådet. Samarbejdet med menighedsrådet, som er min arbejdsgiver, har været rigtig godt. Vi har altid kunnet finde en løsning i fællesskab, hvis der har været noget, der drillede.

Nu vil jeg nyde at blive bedstemor på fuld tid, kunne passe børnebørn i weekenderne, hente dem i skole og børnehave, spise morgenmad med min mand om søndagen... ja, der er mange ting, der lige pludselig bliver tid til, og det glæder jeg mig meget til. Så tag godt imod Hanne, som overtager mit job fra 1. marts.

Tak for en dejlig tid ved Varnæs kirke!

Else

Hej, jeg hedder Hanne Dahl Christensen, er 49 år og bor i Aabenraa sammen med min datter Wilma på 14 år.

Jeg har tidligere arbejdet som kirketjener ved Nordborg Kirke. Jeg glæder mig meget til at starte som graver ved Varnæs Kirke og ser frem til at møde jer og blive en del af fællesskabet.

Babysalmesang i Varnæs Kirke!

Kom til babysalmesang i Varnæs kirke – uge 10, 11, 12, 13, 15, 16. Alle babyer fra ca. 0 -10 mdr. er velkomne sammen med en eller to voksne.

Vi mødes i kirken første gang. Det bliver altså torsdag den 5. marts kl. 10.30-11.30

Vi vil...

- synge små sange, salmer, rim og remser,
- lege med rytmer,
- vugge i takt til musikken,
- lave små dansetrin med baby i favnen,
- have tæt kontakt mellem barn og voksen
- og have tid til at snakke sammen og få en forfriskning bagefter.

Eventuelle spørgsmål rettes til:

Organist Anne-Mette Karstoft,
mobil: 28 89 38 87,
mail: amp.karstoft@goolemail.com eller til
Kirsten Pedersen (præsten), tlf. 21 48 99 80
eller kip@km.dk

**Tilmelding til Kirsten Pedersen
senest den 3. marts (på mail
eller sms)**

Kom og vær med!

Nytårssangvandring 2026

Søndag den 4. januar kl. 10 kunne man igen i år deltage i en nytårssangvandring ved Varnæsvig og Varnæshoved. I forbindelse med Musikkens År havde vi sidste år en velbesøgt nytårssangvandring i sol og blæst, og det vil nu blive en tradition fremover. 24 sangglade deltagere mødte denne gang op ved bålhytten ved Varnæsvig i et strålende vejr med frost og sol. Vi fik et lille sanghæfte udleveret af Kirsten og efter at have sunget morgensangen ”I østen stiger solen op” kunne vi begive os af sted på vores musikalske sangtur langs stranden.

Undervejs på gåturen kunne der snakkes sammen, eller man kunne gå i stilhed i den skønne natur med en lille tekst i tankerne, som i år havde ordlyden: “Vi går ikke ind i året som dem, der skal kunne alt, men som dem, der får alt givet af Gud.”

Næste stop var neder for trappen ved Varnæshoved, hvor vi kunne nyde udsigten, samtidigt med at vi sang ”Sig nærmer tiden” af St. St. Blicher. Den lidt vemodige stemning og solen, der blinkede i vandet ude på fjorden, var med til at sætte tankerne om håbet for det nye år i sving. Senere fik vi det gode humør frem igen ved afsyngning af en humoristisk udgave af ”Rapanden Rasmus”

Efter denne herlige nytårssangvandring kunne vi nyde den sidste sang og en kop kakao eller te ved bålhytten. Tak til Kirsten og menighedsrådet for denne fine begyndelse på det nye år.

Januar 2026/Ann Nissen

100 års jubilæum

Den Sønderjyske Salmebog

1926 – 2026

Siden reformationen er der blevet udgivet mange forskellige salmebøger, og ”Den danske Salmebog”, som vi bruger i folkekirken i dag, er den 15. danske autoriserede salmebog. En autoriseret salmebog er forordnet til brug i den evangelisk-lutherske kirke af kongen/dronningen. Den sidste autorisation foregik den 29. juli 2002, og den nye udgave udkom i 2003.

Efter genforeningen var man i en ny situation også hvad angik administration og inddeling i provstier. De nye provstier skulle indlemmes i folkekirken, og i løbet af et par år besluttede man at forberede en ny salmebog, som kunne sammensmelte traditioner

nord og syd for Kongeågrænsen. Arbejdet blev afsluttet i 1925 med udgivelsen af ”Den sønderjyske Salmebog”, hvor en del af salmerne fra ”Psalmebogen for Kirke og Hjem” også var repræsenteret. ”Den Sønderjyske Salmebog” er formodentligt blevet anvendt også her i Varnæs. Vi har modtaget flere eksemplarer, som kan ses i udstillingsskabet i våbenhuset.

Varnæs menighedsråd deltog i en fejring af 100-års jubilæet for Den Sønderjyske Salmebog fredag den 12. december 1925 i Haderslev Domkirke.

Ann Nissen/2026

